

Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019

2019 dccc 3

RHAN 5

YMCHWILIO I GWYNIION SY’N YMWNEUD Â PHERSONAU
ERAILL: GOFAL CYMDEITHASOL A GOFAL LLINIAROL

Dehongli

62 Ystyr “cartref gofal” a “darparwr cartref gofal”

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys at ddibenion y Ddeddf hon.
- (2) Ystyr “cartref gofal” yw mangre lle y mae gwasanaeth cartref gofal, o fewn ystyr Rhan 1 o [Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol Cymru 2016 \(dccc 2\)](#), yn cael ei ddarparu’n gyfan gwbl neu’n bennaf i bersonau 18 oed neu hŷn.
- (3) Ystyr “darparwr cartref gofal” yw person sy’n ddarparwr gwasanaeth cartref gofal, o fewn ystyr Rhan 1 o’r Ddeddf honno, lle y mae’r gwasanaeth yn cael ei ddarparu’n gyfan gwbl neu’n bennaf i bersonau 18 oed neu hŷn.
- (4) Mae camau gweithredu i gael eu trin yn gamau gweithredu a gymerir gan ddarparwr cartref gofal os ydynt yn cael eu cymryd gan—
  - (a) person a gyflogir gan y darparwr hwnnw,
  - (b) person sy’n gweithredu ar ran y darparwr hwnnw, neu
  - (c) person y mae’r darparwr hwnnw wedi dirprwyo unrhyw swyddogaethau iddo.
- (5) Hefyd, mae camau gweithredu i gael eu trin yn gamau gweithredu a gymerir gan ddarparwr cartref gofal—
  - (a) os yw’r darparwr hwnnw’n darparu, drwy gyfrwng trefniant gyda pherson arall, lety, gofal nyrsio neu ofal mewn cartref gofal yng Nghymru ar gyfer unigolyn oherwydd hyglwyfedd neu angen yr unigolyn hwnnw, a

- (b) os yw’r camau gweithredu yn cael eu cymryd gan y person arall neu ar ran y person arall wrth roi’r trefniant ar waith.
- (6) Mae i “gofal” yr ystyr a roddir yn Rhan 1 o [Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol Cymru 2016 \(dccc 2\)](#).

63 Ystyr “gofal cartref” a “darparwr gofal cartref”

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys at ddibenion y Ddeddf hon.
- (2) Ystyr “gofal cartref” yw gofal personol a ddarperir yn eu cartrefi eu hunain i bersonau sydd, oherwydd salwch, gwendid neu anabledd, yn methu â’i ddarparu drostynt eu hunain heb gymorth.
- (3) Ystyr “darparwr gofal cartref” yw person sy’n cyflawni gweithgaredd sy’n ymwneud â darparu gofal cartref, ond nid yw’n cynnwys unigolyn—
  - (a) sydd yn cyflawni’r gweithgaredd heblaw mewn partneriaeth ag eraill,
  - (b) nad yw’n cael ei gyflogi gan gorff corfforaethol neu gymdeithas anghorfforedig i’w gyflawni,
  - (c) nad yw’n cyflogi unrhyw berson arall i gyflawni’r gweithgaredd, a
  - (d) sydd yn darparu neu’n trefnu i ddarparu gofal cartref i lai na phedwar o bobl.
- (4) Mae camau gweithredu i gael eu trin yn gamau gweithredu a gymerir gan ddarparwr gofal cartref os ydynt yn cael eu cymryd gan—
  - (a) person a gyflogir gan y darparwr hwnnw,
  - (b) person sy’n gweithredu ar ran y darparwr hwnnw, neu
  - (c) person y mae’r darparwr hwnnw wedi dirprwyo unrhyw swyddogaethau iddo.
- (5) Hefyd, mae camau gweithredu i gael eu trin yn gamau gweithredu a gymerir gan ddarparwr gofal cartref—
  - (a) os yw’r darparwr hwnnw yn darparu gofal cartref drwy drefniant gyda pherson arall, a
  - (b) os yw’r camau gweithredu yn cael eu cymryd gan y person arall neu ar ran y person arall wrth roi’r trefniant ar waith.

64 Ystyr “gwasanaeth gofal lliniarol” a “darparwr gofal lliniarol annibynnol”

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys at ddibenion y Ddeddf hon.
- (2) Ystyr “gwasanaeth gofal lliniarol” yw gwasanaeth sydd â’r prif bwrpas o ddarparu gofal lliniarol.
- (3) Ystyr “darparwr gofal lliniarol annibynnol” yw person—
  - (a) sydd yn darparu gwasanaeth gofal lliniarol, a
  - (b) nad yw’n gorff gwasanaeth iechyd yng Nghymru.
- (4) Mae camau gweithredu i gael eu trin yn gamau gweithredu a gymerir gan ddarparwr gofal lliniarol annibynnol os ydynt yn cael eu cymryd gan—
  - (a) person a gyflogir gan y darparwr hwnnw,
  - (b) person sy’n gweithredu ar ran y darparwr hwnnw, neu
  - (c) person y mae’r darparwr hwnnw wedi dirprwyo unrhyw swyddogaethau iddo.

Statws *This is the original version (as it was originally enacted).*

- (5) Hefyd, mae camau gweithredu i gael eu trin yn gamau gweithredu a gymerir gan ddarparwr gofal lliniarol annibynnol—
- (a) os yw’r darparwr hwnnw yn darparu gofal lliniarol drwy drefniant gyda pherson arall, a
  - (b) os yw’r camau gweithredu yn cael eu cymryd gan y person arall neu ar ran y person arall wrth roi’r trefniant ar waith.